

NA VÝSTAVĚ KVĚTIN V CHELSEA NA SEBE POUTAL POZORNOST BETON

GUY THOMPSON

Beton ukázal svoji krásnou tvář na letošní výstavě květin v Chelsea, kde prvky zahradní architektury tvořily důležitou strukturní formu a zároveň vizuální protipól zeleně.

Na výstavě květin Chelsea 2007, bylo použití betonu na zahradě velmi nápadné. Zatímco v několika vystavovaných zahradách beton pouze doplňoval výsadbu, v jiných byly akcenty položeny opačně a zeleň podporovala betonové prvky zahradní architektury.

Výrazný přínos betonu pro zahradní architekturu a design byl potvrzen i vítězstvím soutěže o Nejlepší zahradu výstavy a vítězcem Zlaté medaile – zahradou „600 dní s Bradstone“ (obr. 1). Zahrada podle návrhu Sarah Eberle analyzuje služební turnus astronauta v délce 600 dnů na Marsu a jeho vztah k životnímu prostředí. Budování zahrady trvalo osm let od prvotního konceptu, přes návrh až k realizaci a bylo založeno na výzkumech prováděných v Evropské kosmické agentuře a Britském vědeckém muzeu. V zahradě vystavené z betonu a kamene byla pouze hrstka rostlin. Dlažba v zahradě byla navržena tak, aby

připomínala obrazce vyprahlého jílu, které byly spatřeny na Marsu, a celkové barevné schéma bylo v tónech tmavě šedé, červené, „sežehlé“ oranžové a měděné nacházejících se na planetě. Dramatický efekt zahrady přilákal pozornost kritiků, na než zapůsobila smělost celého návrhu.

Beton hrál důležitou úlohu i v aktuální „Udržitelné zahradě“ společnosti Marshalls (sponzora výstavy), která vyhrála stříbrnou medaili (obr. 2). Návrh a realizace je v malebné modři, zahrada sama apeluje na zahradníky, pro něž jsou stále důležitější otázky týkající se klimatických změn, etických hodnot a ekonomického dopadu globalizace. Prostor byl jasně vymezen řadou betonem dlážděných stezek vedoucích do budovy studia, které sloužilo jako multifunkční outdoorový ateliér a bylo umístěno pod valem hlíny a sutě. Ohradní zdi zahrady byly postaveny z recyklovaných desek lešení. Téma recyklace dále rozvíjely opěrné stěny celého valu a ateliéru, tvořené gabiony se suťovou výplní, a krychle z recyklovaného skla v okolí bazénu. Šedá voda byla taktéž recyklována a skleněné pyramidy byly zdrojem solární energie. Na suťovém valu rostly náprstníky a směsice polního kvítí. Mokřad byl osázen rákosem obecným (*Phragmites australis*), hranice přední zahrady byly tvořeny kombinací ovoce, zeleniny, bylin a květin k řezu.

V protikladu k těmto kompozicím stojí zahrada sponzorovaná dalším výrobcem

betonu – společností Brett, jejímž cílem je vytvořit v srdci centrálního Londýna venkovskou idylu s tradiční zahrádkou v chalupářském stylu (obr. 3). Zahrada, kterou navrhl Geoff Whiten, předvádí zdařilou kombinaci přírodní a betonové dlažby a stěn.

Beton nebyl použit pouze za účelem vyvolání dojmu tradice. Zahrada designéra Andy Sturgeona s názvem „Venkovní pokoj“ (The Outdoor Room) využila novátorské žaluziové betonové stěny umístěné podél jedné strany zahrady. Díky změkčení přírodní zelení vystihla tato zahrada téma letošní výstavy moderního designu. V kategorii „Elegantních zahrad“ byla v astrologické zahradě „Kulminace Venuše“ Cambridgeské koleje New Hall použita k vyjádření dráhy Venuše zakřivená stěna z leštěného betonu. Křehkou atmosféru Země symbolizoval skleněný globus vyplněný živými rostlinami v kontrastu se suchou, popraskanou koulí v přední části zahrady. Zahrada navržená Sue Goss měla intenzivní sochařský výraz, který rezonoval s modernistickou bílou architekturou New Hall. Hlavní zeleň v zahradě představoval hranol v barvách duhy.

Před několika lety prohlásil Sir Roy Strong při návštěvě výstavy květin v Chelsea: „Tento rok je rokem betonu“. Můžeme říci, že tato slova jistě platila pro výstavu roku 2007, kde zahradní architekti a designéři zcela využili beton futuristickým, současným i tradičním způsobem a tím prokázali, že tento materiál je rozhodně materiálem současnosti a stejně tak i budoucnosti.

Otištěno s laskavým souhlasem redakce časopisu Concrete For the Construction Industry (Concrete For the Construction Industry: Concrete makes its mark at Chelsea Flower Show, Vol. 41, Num. 6, July 2007, pp. 11)

Redakčně zkráceno

1

3

2

Obr. 1 Nejlepší zahrada výstavy firmy Bradstone

Obr. 2 Udržitelná zahrada společnosti Marshalls

Obr. 3 Firma Brett, výrobce betonu, sponzorovala zahradu, jejímž cílem byl vytvořit v srdci centrálního Londýna venkovskou idylu s tradiční zahrádkou v chalupářském stylu